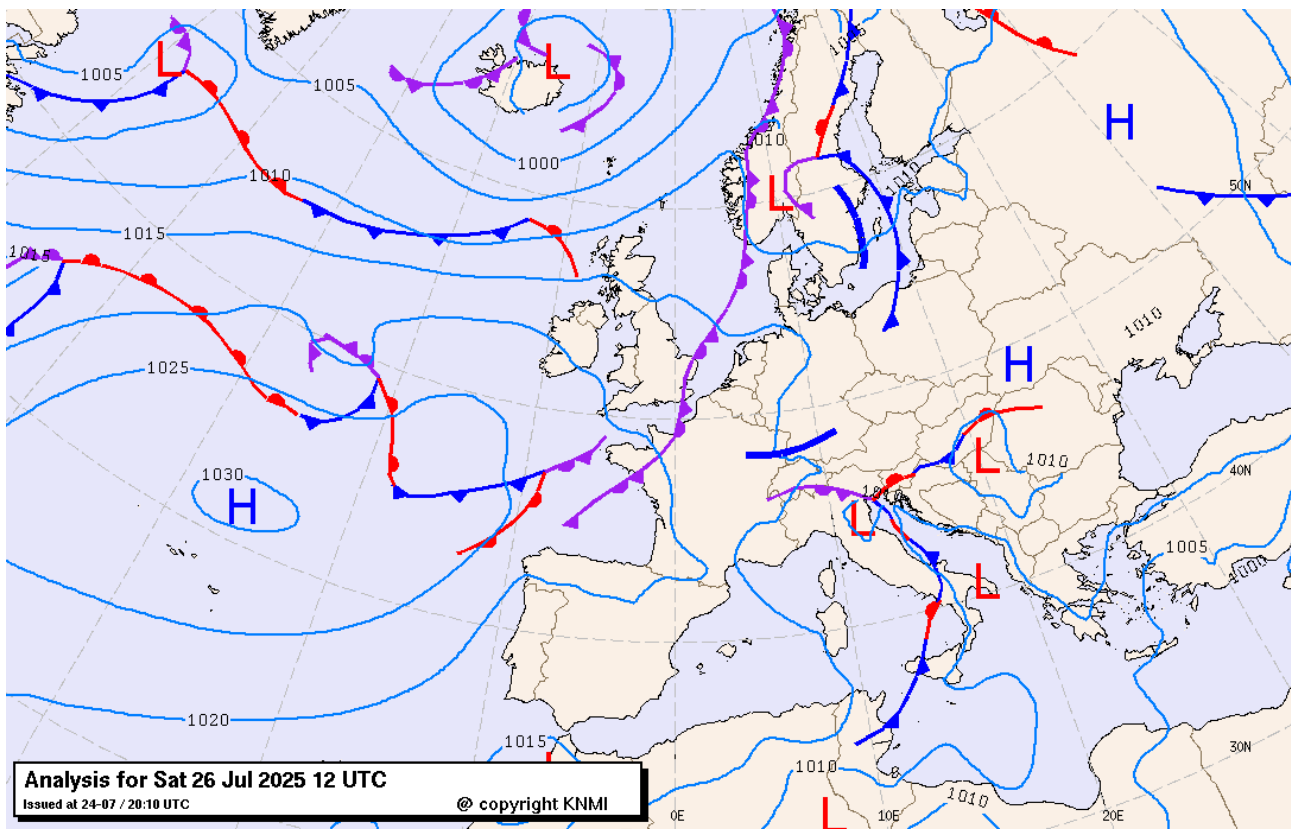

West by Northwest

Analyse van Henk: een **H**oog boven Oekraïne heeft nog niet voldoende invloed om hier écht lekker zomerweer te kunnen veroorzaken. Vanuit het noordwesten nadert een occlusiefrent, maar dat bereikt ons pas na de les. De afstand tussen de isobaren is groot, maar de ervaring van de laatste tijd leert dat het dan toch nog wel een beetje kan waaien. Ik stel dat het 1 Bft niet zal overstijgen, uit (WZ)W-richting. Droog, hier en daar een zonnetje — op zich redelijk weer. Toch zal de rotor van de grasmaaier hier waarschijnlijk het enige zijn dat gaat draaien. De laatste les voor de zomervakantie, al zullen Jacco en ik waarschijnlijk op 2 augustus ook nog met de molen werken. Geen les dan. Een goede vakantie gewenst!

Het KNMI vindt er dit van: *afwisseling tussen zon en wolken. Plaatselijk kan een lichte bui voorkomen. De middagtemperatuur loopt uiteen van 22°C aan zee tot 26°C plaatselijk landinwaarts. De wind is zwak tot matig uit het westen,n.(Bron: KNMI).*

Berekening van de kracht van de wind:

Luchtdruk 1017 hPa

Temperatuur 298.15°K (25°C)

Windsnelheid 2.5 m/sec (1 Bft)

Een m³ lucht weegt 1.18 kg en veroorzaakt een kracht van 0.70 kg/m²

Vragen over het huiswerk

Hoofdstuk 7 lezen 7.3 t/m 7.3.11

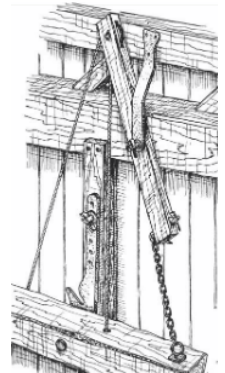
1. Welke zeilvoering vandaag – belast en onbelast?
2. Hoe weet je dat de vangbalk is uitgewerkt?
3. Hoe kun je bij inspectie eenvoudig controleren of de vang is uitgewerkt?
4. Wat moet je doen als het sabelijzer klem loopt?
5. Op een molen met klink kun je plots niet meer vangen. Wat kan er aan de hand zijn met de klink?
6. Beschrijf de werking van de evenaar, met name hoe deze uitgewerkt kan raken.
7. Wat moet je bij inspectie van de koebouten controleren?
8. Op een molen waar de maanijzers zijn gespijkerd, zijn ze los gaan zitten. Wat is het beste om te doen?
9. Bij het vangen breekt de vang. Wat moet je nu doen?
10. Bij het vangen met de staart heb ik de bezetketting zo ver als dat gaat gevierd, maar de molen draait nog steeds. Wat nu?
11. **(H)** Wat kun je zeggen over de noordwestenwind?
12. **(H)** Hoe noem je de delen die in oudere molens in het boventafelement zijn terug te vinden, die de delen met elkaar verbinden?
13. **(H)** Ik sta op een molen met een vangtouw dat door een niet rond gat loopt en dat voorzien is van een dwarshoutje. Wat is de functie van die molen?
14. **(H)** Hoe noem je de zijkanten van de kast van de standerdmolen?
15. **(H)** Vul aan: zuidwest ...?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Hoofdstuk 7 lezen 7.3 t/m 7.3.11

1. Welke zeilvoering vandaag – belast en onbelast?
Onbelast vier volle. Belast gaat niet.
2. Hoe weet je dat de vangbalk is uitgewerkt?
Een uitgewerkte vang houdt in dat de vangbalk om welke reden dan ook niet ver genoeg of helemaal niet meer kan zakken. Je zou dat moeten weten door regelmatig goed te inspecteren. Maar als je dat niet doet, merk je het vooral omdat de vang niet meer goed vangt.
3. Hoe kun je bij inspectie eenvoudig controleren of de vang is uitgewerkt?
Je kunt bij inspectie eenvoudig controleren of de vang is uitgewerkt door op de vangbalk te gaan zitten. Kijk naar de ezel. Je moet wat kunnen veren en de ezel mag daarbij niet bewegen.
4. Wat moet je doen als het sabelijzer klem loopt?
Als het sabelijzer klem loopt, moet je de oorzaak vaststellen en dan de eigenaar van de molen inschakelen. Het herstellen van een vastlopend sabelijzer is molenmakerswerk.
5. Op een molen met klink kun je plots niet meer vangen. Wat kan er aan de hand zijn met de klink?
Als je op een molen met klink plots niet meer kunt vangen, kan dat komen doordat de klink (haak) op de vangbalk is komen te staan. Dat had je bij inspectie natuurlijk aan moeten zien komen, want de balk hangt dan al heel laag.
6. Beschrijf de werking van de evenaar, met name hoe deze uitgewerkt kan raken.
De evenaar is een balkje dat boven de vangbalk is opgehangen en dat in het midden scharniert. Aan het ene eind zit een ketting die naar de vangbalk loopt. Aan het andere eind een wielletje, waarover een touw loopt dat aan één kant door de vangbalk loopt en aan de andere kant naar beneden gaat. Als de evenaar is uitgewerkt, staan ketting en balkje in een rechte lijn en kan de vangbalk niet verder zakken.
7. Wat moet je bij inspectie van de koebouten controleren?
Bij inspectie van de koebouten moet je controleren of ze geen speling hebben en goed vastzitten.

8. Op een molen waar de maanijzers zijn gespijkerd, zijn ze los gaan zitten. Wat is het beste om te doen?

Het beste om te doen met gespijkerde maanijzers die los zijn gaan zitten, is de spijkers vervangen door bouten die door het vangstuk lopen. Je kunt ook schroeven gebruiken, maar dan wel met een grotere diameter dan die van het oude spijkergat. In geen geval de spijkers terugslaan: die werken zich vrijwel onmiddellijk weer los in het te grote gat!

9. Bij het vangen breekt de vang. Wat moet je nu doen?

Als er een onderdeel van het vangstelsel breekt terwijl men bezig is met vangen, spreken we van vangbreuk. Men kan dan niet meer vangen. De molen moet dan tot stilstand worden gebracht door hem uit de wind te kruien. Dit noemt men 'vangen met de staart'.

10. Bij het vangen met de staart heb ik de bezetketting zo ver als dat gaat gevierd, maar de molen draait nog steeds. Wat nu?

Als bij vangbreuk wordt gevangen met de staart, en de molen nog steeds draait terwijl de bezetketting helemaal is gevierd, dan moet de bezetketting eerst weer kort gezet worden voordat men verder kan kruien. Is de roeketting bereikbaar, dan kan die gebruikt worden als tweede bezetketting. Zo niet, dan de kruiketring of kruidraad naar de andere kant leggen en vastzetten. De kruiketring neemt dan tijdelijk de taak van de bezetketting over. Daarna de bezetketting verkorten en vastzetten, en de kruiketring weer lang naar links leggen.

11. **(H)** Wat kun je zeggen over de noordwestenwind?

De noordwestenwind is een werkwind: onregelmatig in richting en sterkte. De molenaar moet zijn zeilvoering goed weten te bepalen en daar waar nodig zijn zeilvoering aanpassen en af en toe bijkruien.

12. **(H)** Hoe noem je de delen die in oudere molens in het boventafelement zijn terug te vinden, die de delen met elkaar verbinden?

De delen die in oudere molens de tafelementstukken met elkaar verbinden noemen we "blokkelen" (bloh-kee-len).

13. **(H)** Ik sta op een molen met een vangtouw dat door een niet rond gat loopt en dat voorzien is van een dwarshoutje. Wat is de functie van die molen?

Dat is een paltrokmolen, waar hout op gezaagd wordt. Het gaat hier om een knevelvang.

14. **(H)** Hoe noem je de zijanten van de kast van de standerdmolen?

De zijanten van de kast van de standerdmolen heten "zijwegen".

15. **(H)** Vul aan: zuidwest ...?

De uitdrukking is 'zuidwest - regennest'. Door de ligging van de oceanen en landmassa's komt het in Nederland frequent voor dat de zuidwestenwind regen brengt: de fronten van een depressie.

